

Rek. 4/2020/holdbart D 2020

Tidligere nummer
Behandles i

A 1763/holdbart
Udvalget for et Holdbart Norden

Udvalget for et Holdbart Nordens betænkning over
Forskning i forsuring af havet (Rek. 4/2020)

Forslag

Udvalget for et Holdbart Norden foreslår, at

Nordisk Råd tager meddelelsen om Forskning i forsuring af havet til efterretning og afventer *politisk dialog* hvad angår rek. 4/2020

Baggrund

Rekommandationen har følgende formulering:

Nordisk råd rekommanderer Nordisk Ministerråd

at tage initiativ til at øge det nordiske samarbejde om frembringelse af viden omkring forsuring af havet og økosystemer samt havforsuringens mulige konsekvenser for livsbetingelserne for indbyggere ved kyststrækninger i Norden, og at der afsættes økonomiske midler til dette initiativ

at udarbejde en langsigtet og målrettet indsatsplan for forsuring af havet, som understøtter kontinuerlig frembringelse af viden om de biologiske, økologiske og socioøkonomiske konsekvenser af havets forsuring, og som kommer med anbefalinger til tilpasning og forebyggelse af havforsuringens konsekvenser for fiskeindustriens og lokalsamfundenes livsbetingelser.

Meddelelse fra Nordisk Ministerråd

Generellt

Nordiska ministerrådet och de nordiska regeringarna är överens om att försurning av havet är en viktig fråga som kräver uppmärksamhet. Detta avspeglas också i ministerdeklarationen om havet och klimatet 2019, där samarbete kring havsförsurning omnämns. På samma sätt är biologisk mångfald och hållbar användning av Nordens natur och hav ett av 12 övergripande mål i Nordiska ministerrådets handlingsplan för förverkligandet av 'Vår Vision 2030' under de kommande fyra åren. Detta arbete bygger på tidigare års många ansträngningar inom detta område.

Angående den första rekommendationen

Nordiska ministerrådet konstaterar att flera initiativ till att öka det nordiska samar-

betet inom havsförsurning har genomförts under de senaste åren. Under 2014–2017 stöttade Nordiska ministerrådet via den nordiske arbetsgruppen Hav och Kust forskningsprojektet *'Havforsuring af nordlige farvande - effekter på de marine økosystemer og socio-økonomiske konsekvenser'*, som gav inspel till CAFF's Arctic Biodiversity Congress i oktober 2018. Ett annat exempel är projektet *'TRend Indicators of ACIDification in marine waters (TRIACID) – Udviklingsindikatorer for forsurening af havmiljøet'* som genomfördes under åren 2016–2018. TRIACID har bidragit med analyser över förändringar i pH över två -tre decennier samt till utveckling av indikatorer för mätning av försurning i de nordiska haven. Under 2019–2020 genomförs *'OMAI- Operationella indikatorer för försurning av havet'* som bidrar till utförande av modellsimulationer för pCO₂-förändringar. Ett utkast till en artikel om hur försurning påverkar biodiversitet, klimatförändringar och övergödda områden har tagits fram. Projektet kommer bistå HELCOM med input angående implementation av försurningsindikatorer och ett policy brief håller på att tas fram. På ministernivå har vikten av nordiskt samarbete inom området också betonats i ministerdeklaration från 2019 om hav och klimat där havsförsurning är ett uttalat nordiskt samarbetsområde.

Inom MR Fiskeri- Havbrug- Jordbrug- Levnedsmidler og Skovbrug (FJLS) sektorn har nordiska samarbetet inom fiskeri särskilt fokuserat på förändringar i ekosystem och särskilt fiskbestånd, samt hur förvaltningen kan anpassas för att säkerställa ett optimalt resursutnyttjande. Vidare omfattar det nordiska fiskerisamarbetet arbete med konsekvenserna och de resulterande förvaltningsbehoven

Angående den andra rekommendationen

Gällande rekommendationen kring att utarbeta en långsiktig insatsplan så görs detta dels genom uppföljning av ministerdeklarationen om hav och klimat från 2019 samt inom ramen för arbetet med Nordiska ministerrådets Vision 2030. Inom Nordiska ministerrådets Vision 2030 har ministrarna enats om 12 mål varav 5 av dessa mål berör *'ett Grönt Norden'*. Av dessa är mål två *'bidrage til at sikre biologisk mangfoldighed og bæredygtig anvendelse af Nordens natur og hav'* särskilt relevant för rekommendationerna. I handlingsplanen för 2021-2024 kommer insatser inom havsförvaltning och bärkraftig havsekonomi att göras av bland annat miljö- och klimatsektorn samt Fiskeri- Havbrug- Jordbrug- Levnedsmidler og Skovbrug (FJLS) sektorn. Detta inkluderar insatser för att stärka det nordiska kunskapsunderlaget för en klimatanpassad havsförvaltning, inklusive rörande havsförsurning. Dessa insatser avser också följa upp på ministerdeklarationen om hav och klimat från 2019. Vid sidan av detta kommer utbildningssektorn ha insatsen *'Grøn omstilling, klima og bæredygtighed - en fælles indsats omkring arktisk forskning'* som också kommer rymma bidrag till att stärka forskningsunderlaget kring de nordiska haven och kring havsförsurning.

Inom Nordiska ministerrådets arbetsgrupp för Hav och Kust (NHK) konstateras att mycket forskning inom området har publicerats de senaste åren och att det nu snarare finns behov av att försöka utröna vad man genom dessa artiklar kan dra för slutsatser om framtiden för de marina vattnen i Norden. Angående havens försurning och påverkan på lokalsamfund och fiskeri så stöttar NHK redan idag projekt om algodling, då algodling möjligtvis inte drabbas i lika stor utsträckning av försurning,

men det kan skapa sysselsättning. Inom Vision 2030 handlingsplanen kommer också insatser inom nya blåa näringar genomföras.

Mot bakgrund av tidigare genomförda insatser samt pågående och planerade insatser som berör området anser Ministerrådet rekommendationen för uppfylld.

Udvalgets synspunkter

Udvalget for et holdbart Norden modtager med stor interesse svaret fra Nordisk ministerråd. Udvalget er opmærksom på de initiativer indenfor havforsøringsområdet, som har været gennemført de seneste år, og mener netop at dette danner et godt udgangspunkt for en yderligere satsning og øget nordisk samarbejde omkring forsurening af havene og de socioøkonomiske aspekter heraf.

Udvalget noterer med stor tilfredshed de mange initiativer, som planlægges gennemført de kommende år. Eksempelvis finder udvalget det interessant at der planlægges en indsats for at styrke den nordiske kundskab som grundlag for en klimatilpasset forvaltning af havene.

Det påpeges af ministerrådets arbejdsgruppe for hav og kyst, at der findes meget forskning inden for området, som er publiceret de seneste år, og at der nu snarere findes et behov for at undersøge hvilke slutsatser der kan drages om fremtiden for de nordiske havområder. Som udvalget ser det, vil en fælles langsigtet og målrettet indsatsplan for forsurening af havet netop kunne samle op på den forskning der refereres til. Samtidig vil en indsatsplan også kunne samle op på erfaringerne fra eksempelvis projektet om algedyrkning.

Udvalget tager meddelelsen til efterretning og afventer politisk dialog.

Noden, den 28. juni 2021

Anders Kronborg (S)

Anna Vikström (S)

Ingalill Olsen (A)

Ketil Kjenseth (V)

Magnus Ek (C)

Simon Holmström (HI)

Saara-Sofia Sirén (saml)

Kolbeinn Óttarsson Proppé (VG)

Sofia Geisler (NGV)

Staffan Eklöf (SD)